

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ
ВИДАВНИЧО-ПОЛІГРАФІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

**ГО «НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ ОБ'ЄДНАННЯ
ПОЛІГРАФІСТІВ»**

*Героям України
присвячується*

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

**23-Ї МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
СТУДЕНТІВ І АСПІРАНТІВ
«ДРУКАРСТВО МОЛОДЕ»**

**КИЇВ
2023**

Організаційний комітет

Голова — Петро Киричок, д-р техн. наук, проф.,
директор НН ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського
Тетяна Киричок — д-р техн. наук, проф.,
зав. кафедри ТПВ, НН ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського
Володимир Олійник — канд. техн. наук, доц.,
НН ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського
Світлана Оляніна — д-р мистецтвознав., проф.,
зав. кафедри графіки НН ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського
Олександр Палюх — д-р техн. наук, проф.,
в. о. зав. кафедри репрографії НН ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського
Тетяна Роїк, — д-р техн. наук, проф.,
НН ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського
Ольга Тріщук — д-р наук із соц. ком., проф.,
зав. кафедри видавничої справи
і редагування НН ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського
Олег Білецький — начальник навчально-організаційного
управління, КПІ ім. Ігоря Сікорського
Георгій Васильєв — Голова Ради молодих вчених,
д-р техн. наук, доц., КПІ ім. Ігоря Сікорського
Світлана Гавенко — д-р техн. наук, проф.,
зав. кафедри, Українська академія друкарства
Іван Регей — д-р техн. наук, проф., зав. кафедри,
Українська академія друкарства
Жанна Дейнеко — канд. техн. наук, доц., зав. кафедри,
Харківський національний університет радіоелектроніки
Олександр Дуболазов — д-р фіз.-мат. наук, проф.,
Чернівецький національний університет
Леонід Козлов — д-р техн. наук, проф., зав. кафедри,
Вінницький національний технічний університет
Георгій Петріашвілі — д-р техн. наук, проф.,
директор Інституту Поліграфії Варшавської політехніки
Світлана Хаджинова — канд. техн. наук, доц.,
Centre of Papermaking and Printing, Lodz University of Technology

Секретаріат:

Оксана Зоренко — голова, канд. техн. наук, доц.
Василь Скиба — вчений секретар, канд. техн. наук, доц.
Яна Супрун, Катерина Данько

Навчально-науковий видавничо-поліграфічний інститут
КПІ ім. Ігоря Сікорського,
тел. 380 (44) 204-83-61, 204-84-23,
електронна адреса: druk.molode.vpi.kpi.ua@gmail.com
сайт: <http://dm-conf.vpi.kpi.ua/>

Видання здійснено за сприяння та спонсорської допомоги
Громадської організації «Науково-технічне об'єднання
поліграфістів»

Шановні молоді науковці!

Шановні колеги!

Повномасштабне вторгнення россії в Україну призвело до тяжких наслідків для науки та освіти в Україні. Щоденні людські втрати та руйнування інфраструктури, яких зазнають також і учасники освітнього процесу, вимагають постійно долати непрості виклики триваючої війни: вимушені перерви у навчанні, перехід на дистанційну або змішану форму навчання, повітряні тривоги та відключення електроенергії. Та, незважаючи на важкі виклики часу, наука є рушійною силою прогресу людства, а результати новітніх досліджень засвідчують суттєвий вплив на розвиток різних галузей промисловості: економічну, екологічну, соціальну та освітню сфери.

Нині у світі відбувається технологічна революція, пов'язана з переходом до цифрової економіки, розробкою та впровадженням інформаційних та цифрових технологій, які сприяють майбутньому розвитку промисловості, зокрема, і освітнього процесу та науки в цілому.

Високий рівень сучасних технічних засобів та інформаційних технологій дозволили багатьом молодим науковцям як в Україні, так і закордоном представити свої інноваційні теоретико-практичні розробки на 23-й міжнародній науково-технічній конференції студентів і аспірантів «Друкарство молоде» Навчально-наукового видавничо-поліграфічного інституту КПІ ім. Ігоря Сікорського. Вражає різноманітність тематики тез доповідей, що містить як технічні напрями досліджень класичних технологій виготовлення друкованих видань, пакувань, захищеної поліграфічної продукції, спеціальних та цифрових методів друку, можливостей використання штучного інтелекту у друкарстві, так і унаочнення проблематики редагування видань, зокрема у контексті сучасної російської пропаганди; тенденції інтерактивних методів створення та графічного оформлення поліграфічної продукції.

Організаційний комітет вітає учасників конференції «Друкарство молоде», бажає міцного здоров'я та наснаги! Незламна Віра в Перемогу України над російським агресором спонукає до нових наукових звершень!

Щиро Ваш
Голова організаційного
комітету,
Петро Киричок

VI. ІСТОРІЯ ДРУКАРСТВА

УДК 655.533:7.038(477)

© **Анна Костенко**, студентка 4-го курсу, НН ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського, м. Київ, Україна, 2023 р.

Науковий керівник: Ю. О. Коренюк, канд. мистецтвознавства, доц., НН ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського

УКРАЇНСЬКА КНИЖКОВА ГРАФІКА XX СТ. АВАНГАРД У НАЦІОНАЛЬНІЙ КНИЗІ

Наприкінці XIX–на початку XX ст. спостерігався підйом національного культурного відродження. У цей час провідні мистецькі спілки України заявляли про себе у Європі, а тоталітарний режим ^{сррр} розпочав нову хвилю терору проти інтелігенції та діячів культури. Митці емігрували на захід, зокрема до Львова, продовжуючи працювати в притаманному їм стилі, розвиваючи здобутки народного мистецтва й авангардних течій. Такі графіки як Павло Ковжун і Святослав Гординський впроваджували в оформлення книги ідеї кубізму, конструктивізму та футуризму, що дало змогу українському книжковому мистецтву розвиватися в контексті європейського, обмінюючись ідеями та творчими засадами.

Ключові слова: історія друкарства; мистецтво; книжкова графіка; авангард; національна книга.

At the end of the 19th–at the beginning of the 20th century there was a rise of national cultural revival. At this time, the leading art unions of Ukraine were declaring themselves in Europe, and the totalitarian regime of the ^{ussr} was starting a new wave of terror against the intellectuals and cultural figures. Artists migrated to the west, particularly to Lviv, continuing to work in their own style, developing the achievements of folk art and avant-garde currents. Such graphic artists as Pavlo Kovzhun and Sviatoslav Hordynskiy introduce the ideas of cubism, constructivism and futurism into book design, which enables Ukrainian book art to develop in the European context, exchanging ideas and creative principles.

Keywords: history of printing; art; book graphics; avant-garde; national book.

Українське національне відродження досягло неабиякого підйому наприкінці XIX–на початку XX ст., особливо в першій його третині. Розвиваючи національний стиль, Михайло Бойчук та Георгій Нарбут стають основоположниками українського національного стилю в книжковій графіці XX ст.

Книжкове мистецтво відчувало вплив авангарду, що просочувався із живопису в побут, переплітаючись із національними мотивами, помітна зацікавленість народним мистецтвом, його простотою та наївністю. Знаходимо різні зразки цього в книжковому оформленні: від досить прозорого використання народних мотивів до переосмислення, виокремлення чистих кольорів, форм, сенсів. Книжкова графіка 1920-х насичена яскравими кольорами, орнаментами та стилізаціями. Майже повсюдно у виданнях цього періоду можна помітити літерації як у поєднанні з орнаментом, так і самостійно. Також можна виділити ілюстрації, що стилістично нагадують лубок із його лаконізмом, знаковістю, обмеженістю кольорів.

У 1930-х рр. у книжках та плакатах з'являлося все більше конструктивістських композицій, літерацій, ілюстрацій. Яскравими прикладами можна вважати обкладинки Павла Ковжуна та Святослава Гординського. У їхньому творчому доробку помітно бажання осучаснити українську графіку, поєднавши її з новими мистецькими формами, що набирали популярності та визнання в Європі. Так звичні нам образи постають у кубістичній манері, літерації та форми набувають футуристичного руху чи супрематичної статичності, однак не втрачають українське коріння. Подібний синтез супрематичних прийомів і національної традиції спостерігається і у творчості Василя Кричевського.

Підсумовуючи, можна сказати, що творчість митців Заходу України, Львову зокрема, дає нам певне уявлення про те, як українські графіки цікавилися європейським мистецтвом, взаємодіяли та розвивали його у власній манері. Тож авангард в українській книзі першої третини ХХ ст. не склався сухо, а розвивався своїм шляхом, застосовував винайдені кубізмом і конструктивізмом методи, поєднуючи їх із власним народно-декоративним творчим кодом. І саме за такого підходу мистецтво розвивається: з переосмисленням та постійними пошуками нових способів для застосування.

Література:

1. Павло Ковжун. Творча спадщина художника: матеріали, бібліографічний довідник [Електронний ресурс]. 2010. Режим доступу до ресурсу: <https://uartlib.org/allbooks/pavlo-kovzhun-tvorcha-spadshhina-hudozhnika-materiali-bibliografichniy-dovidnik/>.

2. Павловський В. Василь Григорович Кричевський. Життя і творчість: Монографія [Електронний ресурс] / Вадим Павловський. 1974. Режим доступу до ресурсу: <https://uartlib.org/allbooks/vadim-pavlovskiy-vasil-grigorovich-krichevskiy-zhittya-tvorchist-monografiya/>.

References:

1. Kovzhun, P. (2010). *Tvorcha spadshchyna khudozhnyka: materialy, bibliografichnyi dovidnyk* [Creative heritage of the artist: materials, bibliographic guide]. Retrieved from <https://uartlib.org/allbooks/pavlo-kovzhun-tvorcha-spadshhina-hudozhnika-materiali-bibliografichniy-dovidnik/> [in Ukrainian].

2. Pavlovskiy, V. (1974). *Vasyl Hryhorovych Krychevskiy. Zhyttia i tvorchist* [Vasyl Hryhorovych Krychevskiy. Life and creativity]. Retrieved from <https://uartlib.org/allbooks/vadim-pavlovskiy-vasil-grigorovich-krichevskiy-zhittya-tvorchist-monografiya/> [in Ukrainian].